

Vereniging van Financierings- ondernemingen in Nederland

Jaarverslag 2007

AMSTERDAM, APRIL 2008

‘VFN staat meer dan ooit voor verantwoorde kredietverlening.’

Er zijn niet veel jaren geweest met zoveel turbulentie in de branche als 2007. Het begon direct in januari al met het rapport ‘Verantwoorde kredietverlening 2006’ van de AFM en eindigde in december met een nieuwe VFN-Gedragscode. In de Tweede Kamer werd meermalen gediscussieerd over de schuldenproblematiek waarin de kredietverlening als belangrijke bron van problemen werd neergezet. Veel kritiek was er op kredietreclames die zouden leiden tot onverantwoord leengedrag. Gelukkig is het niet tot een verbod gekomen, ook omdat het verband tussen kredietreclames en overkreditering niet aanwezig is. In de branche vonden belangrijke veranderingen plaats waaronder de deconsolidatie van de marktleider, de introductie van het *peer-to-peer* lenen en de doorbraak van het internet als uitsluitend distributiekanaal voor nieuwe merken. Belangrijke stappen zijn gezet naar de finalisering vroeg in 2008 van het Landelijk Informatiesysteem Schulden en de NEN-norm voor de schuldhulpverlening. En op Europees niveau werd de *Consumer Credit Directive* een feit.

Terugkijkend kan geconstateerd worden dat er heel veel is gebeurd en dat de branche op veel terreinen initiatieven heeft genomen of heeft ondersteund om het begrip verantwoorde kredietverlening verder inhoud te geven. Het is daarom wrang om telkenmale uit de politiek en de media het beeld te krijgen dat consumptief krediet de oorzaak van veel problemen is. Uit een in opdracht van het kabinet door het EIM vervaardigd rapport blijkt dat consumptief krediet voor een zeer beperkte groep risicoconsumenten tot problemen kan leiden. Dat dit voor het overgrote deel van de consumenten dus niet het geval is wordt gemakshalve in de discussies achterwege gelaten. Het is deze selectieve perceptie waartegen haast geen kruid gewassen lijkt.

Zo is een oproep aan consumenten om eerst te sparen alvorens een aankoop te doen niet alleen betuttelend maar ook naïef. En als die oproep gepaard gaat met een verdere beperking van de mogelijkheden om consumptief krediet te verstrekken wordt die zelfs gevaarlijk. Consumenten hebben immers hun behoeftes en zullen die op een verantwoorde manier bevredigd willen zien. Verdere inperking van de verstrekking van consumptief krediet door kwantitatieve of kwalitatieve normering zet de deur open voor malafide aanbieders. En daar is niemand bij gebaat.

Het economisch tij heeft in 2007 behoorlijk meegezeten. Ook voor 2008 is de verwachting goed. Desondanks, of misschien wel juist daardoor, stagneert de markt voor consumptief krediet. De omvang van het uitstaand krediet inclusief creditcardkredieten en roodstanden schommelt al een aantal jaren rond de 25 miljard, zodat in feite van een krimp gesproken kan worden. Binnen dat bedrag is er sprake van een verschuiving van doorlopend en aflopend krediet naar roodstanden. De VFN vindt dat geen gunstige ontwikkeling. Niet alleen zijn de eisen bij de verstrekking van roodstanden beperkt, roodstanden worden ook niet geregistreerd waardoor financiers daarvan niet op de hoogte zijn. Juist voor zogenaamde risicoconsumenten kunnen daardoor problemen ontstaan.

In 2007 werden belangrijke stappen gezet om de samenwerking in de strijd tegen fraude verder vorm te geven. In het najaar werd een bijeenkomst voor fraudecoördinatoren belegd om de wensen te inventariseren. Ook hier neemt de VFN haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om kwalijke ontwikkelingen te keren.

In 2008 bestaat de VFN 80 jaar. Dat zal in oktober in Rotterdam gevierd worden met een symposium waar prominente sprekers van overheid en toezichthouder hun visie op de rol van consumptief krediet zullen geven. De bereidheid van velen om bij te dragen aan het lustrum bevestigt dat de VFN voor hen een belangrijke partner is waar het gaat om verantwoorde kredietverlening.

JAN SPEKSNIJDER *Voorzitter*

ONTWIKKELINGEN IN NEDERLAND

NIEUWE WET- EN REGELGEVING

Invoering Op 1 januari van het jaar traden de *Wet op het financieel toezicht* (Wft) en onderliggende besluiten in werking. In de Wft zijn de bepalingen opgenomen van de een jaar eerder in werking getreden *Wet financiële dienstverlening* (Wfd). Voor de dagelijkse praktijk is vooral het vierde deel over het gedragstoezicht en het *Besluit Gedragstoezicht Financiële Ondernemingen* van belang.

Knelpunten In de loop van 2007 heeft een flitsequelutie plaatsgevonden om gebleken acute knelpunten in de nieuwe regels weg te nemen. De vfn heeft daarop gereageerd, wat erin heeft geresulteerd dat de 2%-norm die in reclameuitingen moet worden gehanteerd, niet meer van toepassing is. De vfn bracht dat onder de aandacht omdat die norm in reclames voor goederenkrediet tot een onjuiste voorlichting van de consument leidde. De vfn betreurt dat de norm nu ook niet meer van toepassing is op andere kredietvormen. De weg is nu geopend om in reclames zeer lage maandlasten voor te spiegelen die gegeven de looptijd van consumptief krediet niet gewenst zijn.

KABINETSBRIF OVER DE SCHULDENPROBLEMATIEK

Onderzoek Het EIM (Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf) heeft in 2007 onderzoek gedaan naar de schuldenproblematiek in Nederland. Volgens hun onderzoek zouden circa 200.000 mensen in financiële problemen verkeren. Dit cijfer ligt hoger dan uit eerdere onderzoeken naar voren is gekomen. Hier wrekt zich dat er geen goede afbakening van de gehanteerde begrippen bestaat. Het onderzoek heeft wel aanleiding gegeven om een nieuw beleid te ontwikkelen voor het terugdringen van de schuldenproblematiek. Het kabinet heeft hierover een brief aan de Tweede Kamer gestuurd die in december is behandeld. Het voorgenomen beleid richt zich naar de mening van de vfn toch nog teveel op de financiers als mogelijke bron van overkreditering en daarmee schulden. Uit het onderzoek blijkt die relatie immers niet, hoogstens voor risicoconsumenten in relatie tot roodstanden. Problematische schulden kennen vele oorzaken waarbij vooral gebeurtenissen zoals echtscheiding, werkloosheid en arbeidsongeschiktheid een belangrijke rol spelen. Nog meer en nog stringenter regels voor de verstrekking van consumptief krediet zullen de schuldenproblematiek niet verder terugdringen. Niet alleen is de kredietverlening al omgeven met veel waarborgen, de werkelijke oorzaken liggen elders en die laten zich moeilijk met beleid beïnvloeden. Wel zal consumptief krediet voor steeds grotere groepen consumenten onbereikbaar worden. Omdat hun kredietbehoefte daarmee niet verdwijnt, vreest de vfn dat zij in handen vallen van minder bonafide kredietverleners. En daarmee worden de problemen alleen maar groter.

De variëteit aan oorzaken van problematische schulden is zo groot dat uitbanning daarvan een illusie zal blijven. Wel bepleit de vfn het continueren van goed toezicht op de naleving van de wetten en regels op het gebied van consumptief krediet.

NORMERING VAN SCHULDHULPVERLENING

De vfn neemt deel aan de totstandkoming van een nfn-norm voor schuldhulpverlening. De normering verhoogt het niveau van de schuldhulpverlening en malafide praktijken worden naar verwachting uitgebannen. Een belangrijk onderdeel van de normering is de duur van het minnelijke traject. Hierover is veel met de nvvk (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet) gesproken. De vfn is voorstander van een standaard traject van 60 maanden. Dat doet meer recht aan de normale looptijd van consumptief krediet. Inkomensverbetering gedurende de looptijd wordt gedeeld tussen de schuldenaar en de schuldeiser, zodat er een stimulans is om werk te zoeken. Als de schuldenaar al lang een bijstandsuitkering ontvangt of er om andere redenen weinig perspectief bestaat, kan de maximale looptijd 36 maanden bedragen.

AFM RAPPORT VERANTWOORDE KREDIETLENING 2006

In januari publiceerde de afm (Autoriteit Financiële Markten) de resultaten van haar onderzoek naar de consumptieve kredietverlening. De uitkomsten van deze beperkte steekproef duiden op een nog onvoldoende naleving van de Wfd. Vooral zouden er nog onvoldoende waarborgen zijn om overkreditering te voorkomen. Omdat de vfn op het moment van het verschijnen van het rapport al bezig was haar gedragscode te vernieuwen werden de conclusies in die herziening meegenomen.

NIEUWE VFN GEDRAGSCODE

Op 10 december 2007 hebben de leden van de vfn de nieuwe vfn-Gedragscode goedgekeurd. Belangrijkste vernieuwing is dat bij een hoger inkomen de consument ook meer vrij beschikbaar moet overhouden. Veel vfn leden handelden hier al naar en ook de afm riep hiertoe op. Het was dan ook gewenst dit in de gedragscode op te nemen.

Een andere belangrijke bepaling is dat maximaal een bedrag van 15% van de limiet van het krediet mag worden aangewend om verzekeringen op basis van koopsommen te financieren. De vfn meent dat aan de lening gekoppelde verzekeringen beter met een maandpremie betaald kunnen worden. De consument heeft dan bij eventueel voortijdig beëindigen of oversluiten van de lening niet meer betaald dan noodzakelijk. Het kan voorkomen dat een premiebetaling middels een koopsom wel een goed advies is. De vfn accepteert de premiebetaling middels een koopsom dan ook tot het genoemde maximum.

LANDELIJK INFORMATIESYSTEEM SCHULDENREGISTRATIE

De initiatiefnemers voor het tot stand brengen van een registratie van schulden hebben in 2007 de plannen voor lis (Landelijk Informatiesysteem Schuldenregistratie) nader uitgewerkt. Belangrijk onderwerp daarbij was het waarborgen van de registratie van de juiste gegevens. De administraties van sommige initiatiefnemers zijn niet altijd precies genoeg om tot een voldoende betrouwbare registratie van schuldenaren te komen. Uit oogpunt van de bescherming van persoonsgegevens was dat niet acceptabel. Mede door de inzet van het ministerie van

Lees verder op pagina 8

Consument kan zelf verantwoorde keuze maken

Het Tweede Kamerlid Frans Weekers is portefeuillehouder Financiën bij de vvd en een tegenstander van de 'betutteling door het kabinet' van de financiële consument.

“Maatwerk mag in kredietverlening, als het maar op verantwoorde wijze gebeurt.”

Interview met
Frans Weekers, portefeuillehouder Financiën
bij de vvd

Wat vindt u van het toepassen van zelfregulering binnen onze sector?

In het algemeen gesproken vind ik zelfregulering het meest wenselijke instrument. Wanneer financieringsondernemingen aan zelfregulering doen, dragen zij de boodschap uit dat de gedragscode tegen overkreditering branchebreed wordt ondersteund. Daar gaat voor hen een veel betere motivatie van uit dan wanneer er allerlei regeltjes in de wet worden bedacht. Een code die door kredietaanbieders wordt onderschreven biedt tevens meer flexibiliteit om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De code zie ik als een keurmerk om het kaf van het koren te scheiden, zodat de consument zelf een verantwoorde keuze kan maken.

In Nederland is, anders dan op Europees niveau, gekozen om een verstrekkingnorm aan consumptief krediet te koppelen. Vindt u dat noodzakelijk en waarom?

Ondanks de bestaande waarborgen tegen overmatige kreditering, zijn er in Nederland toch groepen mensen die met problematische schulden kampen of in enorme financiële problemen komen. Onder deze mensen bevinden zich er veel die schulden zijn aangegaan, die zij op dat moment goed konden dragen. Het gaat veelal ook om gevallen van echtscheiding, verlies van een baan of arbeidsongeschiktheid, die een aanzienlijke inkomensachteruitgang tot gevolg kunnen hebben.

Dat mensen krediet nemen is hun eigen verantwoordelijkheid. Maar tot op zekere hoogte is er ook een rol voor de overheid weggelegd. Want als mensen in een problematische schulden-situatie terecht komen en daar zelf niet meer uitkomen, kloppen zij aan bij de sociale dienst, de kredietbank of komen in een schuldsanering terecht. Op zichzelf is het ook belangrijk dat mensen met een schone lei kunnen beginnen, maar de gevolgen van de overkreditering worden op de belastingbetaler afgewenteld en de maatschappelijke kosten zijn groot. Daarom zijn er dus regels nodig omdat belangen van anderen worden geraakt. Ik vind ook dat schuldeisers zelf een goede check moeten doen of kredietverstrekking verantwoord is.

Kunnen de financieringsmaatschappijen de hun toebedeelde zorgplicht vervullen?

Je hoort wel dat er te gemakkelijk van de regels wordt afgeweken, hetgeen mag in de gevallen waarin geen confectiepak wordt aangemeten, maar maatwerk wordt aangeboden. Als het op een verantwoorde wijze gebeurt, is dat prima. Maatwerk mag. Maar het mag er niet op uitdraaien dat consumenten zo veel mogelijk krediet wordt aangepaard.

Ik vind het goed dat het toezicht van de AFM is verscherpt. Ik merk, als ik mensen van financieringsmaatschappijen spreek, dat er een zekere aanscherping in beleid en toezicht heeft plaatsgevonden. Ik vind ook dat we onverbiddelijk moeten zijn voor financieringsmaatschappijen die consumenten knollen voor citroenen verkopen. Die moeten we aan de hoogste boom opknopen.

Hoe ziet u de eigen verantwoordelijkheid van de consument bij het afsluiten van consumptief krediet?

De financieringsmaatschappij wordt gezien als de deskundige partij. Zij heeft de plicht, net als de tussenpersoon, om betrouwbare en transparante informatie te verstrekken. Het moet niet alleen om de pegels gaan. Ik ben bijvoorbeeld ook niet zo happy met kredietreclames die mensen oproepen om geld te lenen voor een vakantie.

Aan de andere kant moeten ook consumenten met een bescheiden inkomen kunnen lenen. Als mensen bijvoorbeeld in een echtscheiding terechtkomen, vind ik het niet vreemd dat zij vervolgens geld lenen omdat ze een wasmachine en stoffering nodig hebben.

‘Ik vind dat we onverbiddelijk moeten zijn voor financieringsmaatschappijen die consumenten knollen voor citroenen verkopen’

Is consumptief krediet vanuit uw optiek belangrijk voor de maatschappij?

Krediet is een smeermiddel van de economie. Het stelt mensen veelal in staat zaken aan te schaffen die hun waarde behouden of lange tijd meegaan, of die nodig zijn, maar waarvoor de middelen op dat moment ontbreken. Het is namelijk niet zo dat mensen altijd kunnen sparen voor grote of onverwachte uitgaven. Daar hoeven we ons niet direct grote zorgen te maken. Als er maar aflossingscapaciteit beschikbaar is. Maar krediet moet alleen niet in overdreven mate worden verstrekt. Zoals we in de VS zien, waar sommige mensen op het krediet van hun creditcards leven.

Sparen of lenen voor je uitgaven, wie bepaalt dat?

Ik bespeur hier wel eens een moralistische ondertoon, maar ik vind dat ieder voor zich zijn eigen moraal mag bepalen. Vandaar dat ik zelfregulering boven wetgeving verkies. Wetgeving moet niet betuttelend zijn, de Nederlandse politiek moet niet overreageren. Ik ben zelf opgevoed in de overtuiging dat je spaart voor luxegoederen en niet leent. Ik vind het niet erg ethisch dat mensen soms worden aangespoord om zich voor elk luxegoed in de schulden te steken. Maar mensen moeten dat uiteindelijk zelf weten.

Heeft u zelf een lening?

Nee. Ik sta ooit wel eens rood op de bank en ik heb een lening voor mijn huis. Geld lenen voor consumptieve uitgaven heb ik verder nooit gedaan. Maar er zijn voldoende omstandigheden denkbaar waarin krediet zeer zinvol is. Je moet er verstandig mee omgaan, maar we hoeven ook niet iedereen tegen zichzelf te beschermen. Dus geen betutteling!

Financiën werd een doorbraak bereikt met het voornemen om zowel de Stichting LIS, verantwoordelijk voor de registratie van de schulden, als het BKR toegang te geven tot de Gemeentelijke Basisadministratie. Deze toegang behelst uitsluitend het verifiëren van gegevens.

Naar verwachting wordt in het voorjaar van 2008 de overeenkomst voor het bouwen van de schuldenregistratie ondertekend, waarna het systeem ongeveer een jaar later van start gaat.

FRAUDEPREVENTIE

Sinds 1997 is het voor financieringsmaatschappijen mogelijk om het Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen te raadplegen. Dit systeem, goedgekeurd door het College Bescherming Persoonsgegevens, biedt de aangesloten financiers de mogelijkheid om te toetsen of bepaalde (rechts)personen bij de eigen instelling, dan wel andere financiële instellingen hebben gefraudeerd, een poging daartoe hebben ondernomen, of op een andere manier een criminaliteitsrisico vormen.

Naast de VFN hebben de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de hypothecair financiers (SFH) en het Verbond van Verzekeraars (VVV) een soortgelijk waarschuwingssysteem opgezet.

In 2007 hebben de VFN deelnemers het waarschuwingssysteem ongeveer acht miljoen keer geraadpleegd.

ONTWIKKELINGEN IN EUROPA

CONSUMER CREDIT DIRECTIVE

Veel aandacht is besteed aan de totstandkoming van de *Consumer Credit Directive (CCD)*. Door de vele amendementen die op het eerste voorstel in 2004 waren ingediend, is deze in zijn geheel door de Europese Commissie teruggetrokken. Er was de Europese Commissie dan ook veel aan gelegen met zo min mogelijk wijzigingen goedkeuring te verkrijgen van het Europese Parlement voor het tweede voorstel. Nadat in mei de (Minister)Raad voor het concurrentievermogen de richtlijn had goedgekeurd, werd het onderwerp van druk overleg in het Parlement. Uiteindelijk is de nieuwe richtlijn in januari 2008 goedgekeurd.

De richtlijn geeft voorschriften aan de informatieverstrekking aan consumenten en regelt een aantal bijzondere zaken, zoals het recht op herroeping van de kredietovereenkomst en de vergoeding bij vervroegde aflossing. De impact voor Nederland is inhoudelijk beperkt maar vereist wel een aanpassing van de automatisering, voorlichtingsbrochures en opleiding van medewerkers. Naar verwachting is de richtlijn in het voorjaar van 2010 in wetgeving omgezet.

Voorschriften

GROENBOEK OVER FINANCIËLE DIENSTEN VOOR CONSUMENTEN

De Europese Commissie heeft een groenboek uitgebracht waarin zij de lidstaten en brancheorganisaties gevraagd heeft hun mening te geven over de totstandkoming van een Europese markt voor financiële diensten voor consumenten. Veel inspanningen van de Europese Commissie zijn gericht op het gelijktrekken van de consumentenbescherming in de Europese Unie. Op die wijze zou de grensoverschrijdende financiële dienstverlening een impuls moeten krijgen. De Europese Commissie is erop gewezen dat het gelijktrekken van de consumentenbescherming op zich niet voldoende is. Aanbieders van financiële producten hebben ook te maken met privaatrechtelijke en fiscale verschillen en ook verschillen in faillissementsrecht. Dat maakt dat grensoverschrijdende dienstverlening maatwerk per land vereist en schaalvoordelen lastiger te behalen zijn. Meer aandacht zou moeten uitgaan naar het eenvoudiger maken van het grensoverschrijdend aanbieden van producten.

WITBOEK HYPOTHEKEN

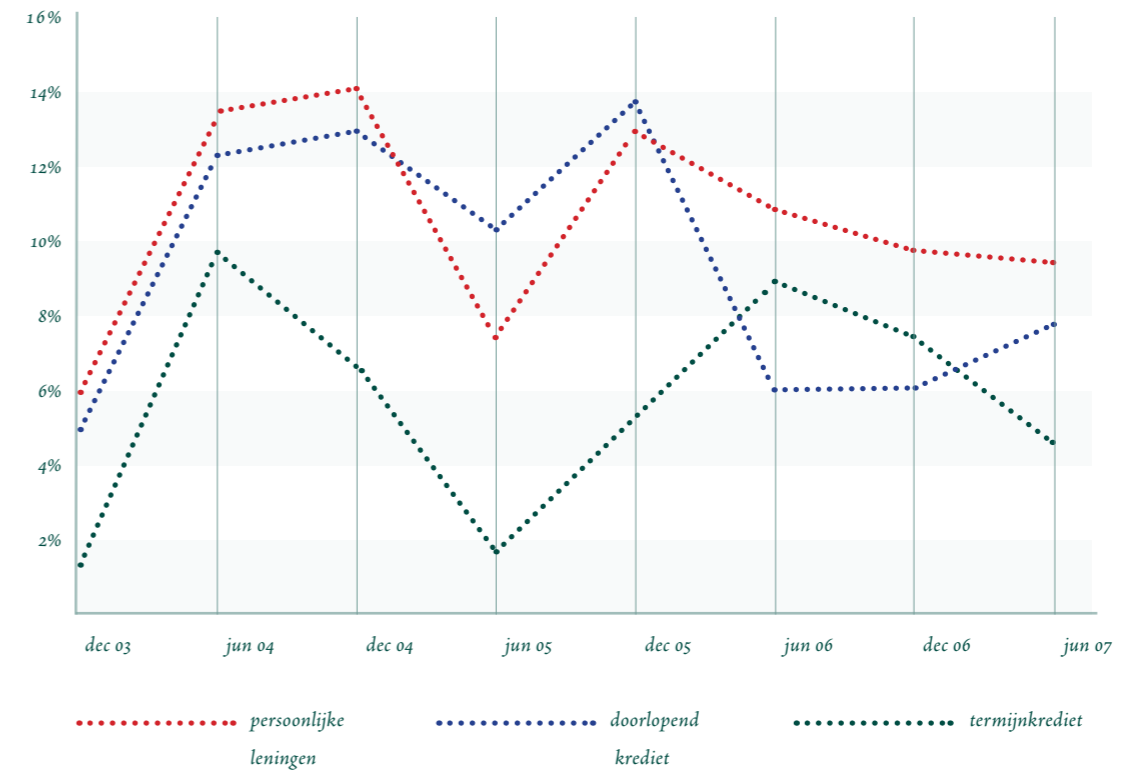
Nadat in 2006 het *groenboek hypotheken* was verschenen, waarin werd opgeroepen aan te geven wat er gedaan moest worden om de grensoverschrijdende hypotheekverlening te stimuleren, verscheen op 19 december 2007 het *witboek hypotheken*. Vooralsnog is het streven van de Commissie gericht op meer harmonisatie van regelgeving over hypotheken. Hoewel een richtlijn niet mag worden uitgesloten, wil de commissie eerst het effect van haar voorstellen nader onderzoeken. Overigens hebben de te behandelen onderwerpen, met uitzondering van de vergoeding bij vervroegde terugbetaling, voor Nederland weinig impact.

De 47e Eurofinas conferentie vond plaats in Edinburgh. Niet alleen de Schotse gastvrijheid was van hoog niveau, ook het programma bood elke deelnemer voldoende mogelijkheden. Er was veel aandacht voor nieuwe businessmodellen en ook de automotieve branche kwam ruim aan bod. In 2008 zal het congres in Madrid worden gehouden.

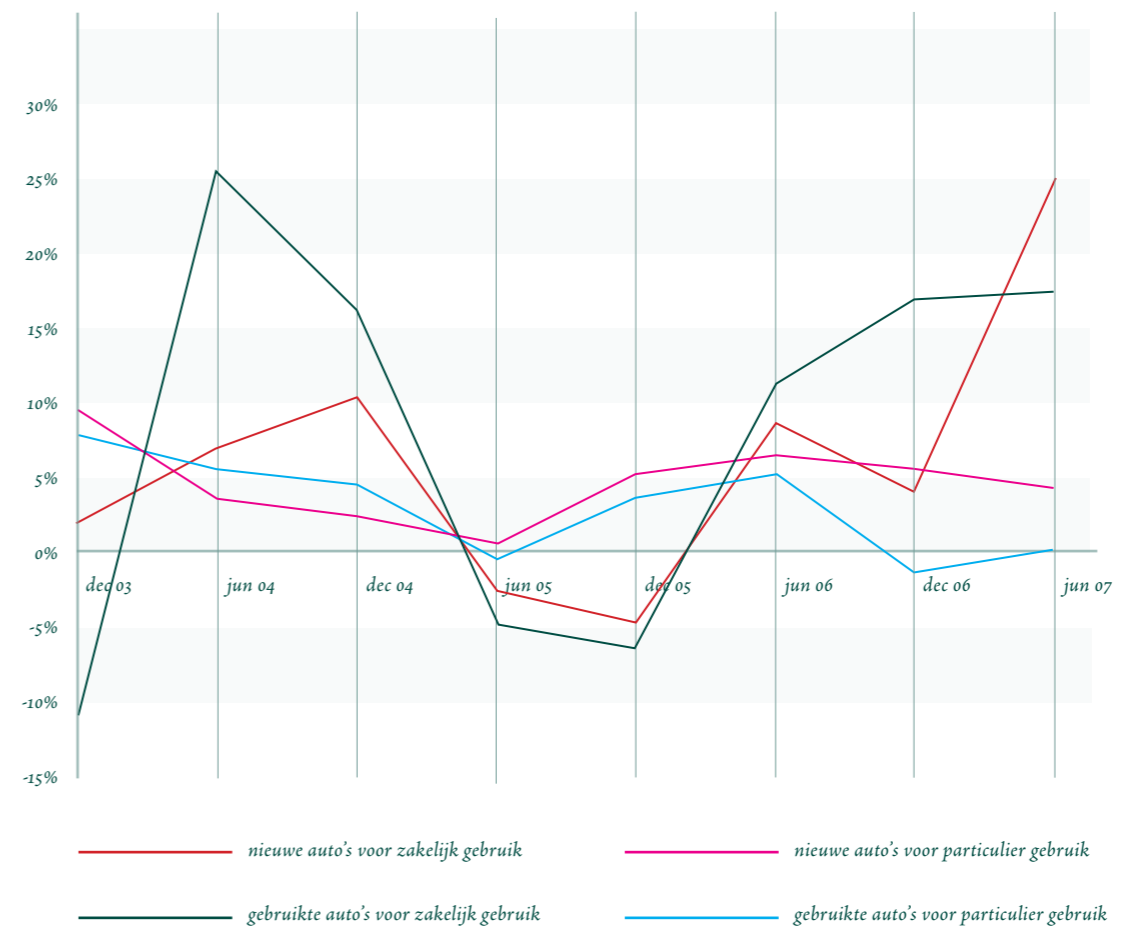
Forth Rail Bridge,
Edinburgh

EUROPESE CIJFERS

TABEL 1 Nieuw toegekend krediet, jaar-op-jaar groei

TABEL 2 Ontwikkeling jaarlijkse groeipercentages nieuwe leningen

Investeren in opleiding financiële consument

Er is de afgelopen tijd veel onrust ontstaan over consumptief krediet en het ontstaan van problematische schulden. De oorzaak van problematische schulden is niet hard vast te stellen. De een legt de oorzaak bij een verandering in de levenssituatie zoals een echtscheiding, overlijden van een kostwinner en/of arbeidsongeschiktheid en de ander legt de oorzaak eerder bij de wijze van kredietverstrekking van de financieringsmaatschappijen, haar voorlichting, reclamecampagnes en rentetarieven. Bij de laatstgenoemde redenen wordt de indruk gewekt dat de financieringsmaatschappijen zich niet aan de regels houden.

Interview met
Elly Blanksma,
portefeuillehouder

Financiën bij het CDA

Op de kredietverstrekking is de open norm 'Gij zult niet overkrediteren' van toepassing. De wet wordt middels zelfregulering ingevuld waarbij de AFM als toezichhouder fungeert. Wat vindt u van het toepassen van zelfregulering binnen deze sector?

Het CDA heeft een grote voorkeur voor zelfregulering. Wij hebben vertrouwen in de financiële sector en zijn ervan overtuigd dat de sector in staat is om zelfregulering op een verantwoorde wijze toe te passen. De eerste resultaten laten zien dat de sector de regels redelijk toepast. Verbetering en naleving van de afgesproken richtlijnen moeten binnen de sector blijvend hoog op de agenda staan. Verantwoord financieren voorkomt overkreditering en daarmee veel ellende bij de individuele burger en betrokken financiële instellingen. In dit opzicht doe ik een dringend beroep op de sector.

Als we kijken naar onze buurlanden, zien we dat er in landen als België en Frankrijk geen regelgeving of zelfregulering op het gebied van consumptief krediet is. Ook op Europees niveau, met de Consumer Credit Directive, is gekozen om geen verstrekkingsnorm aan consumptief krediet te koppelen. Wat is de reden dat Nederland de uitzondering vormt? Vindt u de regelgeving noodzakelijk en waarom?

Steeds meer huishoudens blijken niet of moeilijk in staat de aangegane verplichtingen na te komen. Dit aantal is inmiddels opgelopen tot boven de 150.000 personen. En dan weten we nog niet de echte cijfers; veel mensen zeggen uit schaamte niet eens dat ze eigenlijk niet meer rond kunnen komen vanwege de schulden die ze gemaakt hebben.

De laatste jaren zien we een toename van het aantal burgers dat geholpen wordt door de schuldhulpverleningsinstanties. Momenteel zitten ongeveer 50.000 burgers in een schuldhulpverleningstraject. Dit is een onwenselijke trend. Maatschappelijk gezien moet iedereen zijn of haar verantwoordelijkheid nemen; de burger zelf, de financieringsinstellingen maar ook de overheid. Het CDA wil investeren in het voorkomen van overkreditering. De burger voldoende

in staat te stellen om zijn eigen financiële huishouding op orde te hebben. Investeren in opleiding, begeleiding maar ook bescherming staan hoog op de CDA-agenda. De aanpak van zeer agressieve misleidende kredietreclames is er daar één van. In die context doen wij een beroep op de kredietverstrekkers. Hier horen dus gewoon regels bij!

Moeten kredietverleners zich naar uw mening terughoudender opstellen bij het verstrekken van een krediet? Kunnen de financieringsmaatschappijen de toebedeelde zorgplicht vervullen?

Alle partijen, financieringsmaatschappijen en de consument zelf, hebben hier ieder hun eigen verantwoordelijkheid. Verantwoord financieren betekent dat de aangegane financiële verplichtingen nu en op termijn nagekomen moeten kunnen worden. Een duidelijk advies, heldere en begrijpelijke informatie horen daarbij.

Hoe ziet u de eigen verantwoordelijkheid van de consument bij het afsluiten van consumptief krediet? Ligt de verantwoordelijkheid niet te eenzijdig bij de financier waardoor de consument te weinig kritisch is?

De eerste verantwoordelijkheid voor het aangaan van een lening ligt altijd bij de consument zelf. Dit betekent echter niet dat kredietverstrekkers zich van elke verantwoordelijkheid kunnen ontslaan. Bovendien is het van de financier een eigenbelang om het eigen risicobeheer goed in te vullen.

'De eerste verantwoordelijkheid voor het aangaan van een lening ligt altijd bij de consument zelf'

In januari 2007 stond het uitstaand saldo consumptief krediet (zonder roodstanden) op 17.259 miljoen euro. De doeleinden van de leningen variëren van het

bekostigen van een nieuwe keuken tot een auto die noodzakelijk is om naar het werk te gaan en het financieren van de studie van de kinderen. Is consumptief krediet vanuit uw optiek belangrijk voor de maatschappij? Het CDA staat absoluut positief tegenover verantwoord financieren. Financieren is een onlosmakelijk onderdeel van de economische realiteit. Ik wil benadrukken dat financieren een essentiële voorwaarde van economische groei en dus welvaart is. Niet alleen een bron van risico's dus. Consumptief krediet beschouw ik daarom als belangrijk voor de maatschappij.

De discussie over consumptief krediet kent ook een moralistische component. De onderliggende opvatting is dat men moet sparen voor bestedingen. De feiten geven aan dat een zeer groot deel van de bevolking die opvatting niet deelt. Wat is uw mening hierover?

De onderliggende opvatting dat iedereen eerst moet sparen voor je iets mag kopen, deel ik niet noch voor consumptief krediet noch voor bijvoorbeeld hypothecaire leningen. Het moralistische zou wat mij betreft uitsluitend in het feit kunnen zitten dat het CDA vindt dat er op verantwoorde wijze financiële verplichtingen moeten worden aangegaan. Als je iets leent moet je het terug (kunnen) betalen. Aan die moraal hecht het CDA wel.

Heeft u zelf een lening?

Ik heb mijn financiële huishouding goed op orde.

EXTERNE CONTACTEN

STICHTING BUREAU KREDIET REGISTRATIE

De vfn heeft zitting in het bestuur van het bkr (Stichting Bureau Krediet Registratie) om bij te dragen aan de doelstellingen van het bkr: bescherming van de consument tegen overkreditering en beperking van de risico's voor de kredietverlener. In 2007 was de dienstverlening door allerlei oorzaken minder dan gewenst. Tegen het einde van het jaar waren de problemen opgelost en is weer een hoge betrouwbaarheid van de systemen bereikt.

Het bkr is als facilitator intensief betrokken bij de realisatie van het lis (Landelijk Informatiesysteem Schulden). Naast het bieden van technische ondersteuning bleek ook de expertise van het bkr op het terrein van privacy van grote toegevoegde waarde.

Alle aanbieders van kredieten, creditcards en dergelijke zijn aangesloten bij het bkr. In 2006 werden in het cki (Centraal Krediet Informatiesysteem) van het bkr ruim 21.357.000 toetsingen uitgevoerd. In 2007 waren dat er 20.654.000.

Consumenten hebben het recht inzage te krijgen in de gegevens die over hen geregistreerd zijn. In 2007 hebben 123.700 mensen gebruik gemaakt van dit recht. Ruim 6.500 raadplegingen meer dan in 2006.

CIJFERS CENTRAAL KREDIET INFORMATIESYSTEEM

	2007	2006
<i>Cijfers x 1.000</i>		
Aantal geregistreerde personen	10.842	10.479
Totaal aantal kredieten	22.965	21.907
Aantal beëindigde kredieten	9.053	8.373
Aantal lopende kredieten	13.912	13.534
Aantal raadplegingen in cki	21.357	20.654

NEDERLANDSE VERENIGING VAN BANKEN

Het secretariaat van de vfn is sinds jaar en dag ondergebracht bij de nvb (Nederlandse Vereniging van Banken). Omdat ook banken actief zijn op de markt voor consumptief krediet kan op de verschillende dossiers synergie worden bereikt.

De totstandkoming van de gedragscode van de vfn heeft in nauwe afstemming met de nvb plaatsgevonden. Dat heeft niet kunnen wegnemen dat de nvb op een aantal punten een afwijkende mening heeft die er toe kan leiden dat partijen elk een eigen gedragscode kunnen hebben.

Op het terrein van de schuldenproblematiek wordt nauw samengewerkt om tot voor financiers wenselijke resultaten te komen. Dat gebeurt zowel bij de certificering van schuldhulpverlening als bij de wenselijke vormgeving van het minnelijke traject. Ook de herziening van de faillissementswetgeving wordt gezamenlijk behandeld voorzover het gaat om de schuldsanering van natuurlijke personen.

EUROFINAS

Met het aantreden van de nieuwe Secretaris-Generaal Tanguy van der Werve is het secretariaat van Eurofinas verjongd. Er zijn veel nieuwe initiatieven ontplooid, waarbij belangrijke lopende dossiers zoals de Consumer Credit Directive, toch intensief gevolgd worden. Belangrijke nieuwe uitdagingen liggen op het terrein van de btw op financiële diensten en de zogenoemde *collective redress mechanisms*, die in Nederland bekend zijn van bijvoorbeeld de aandelenlease-affaire.

Barleymontgebouw,
Brussel

In 2007 is met de NVF overlegd over de voorgenomen nieuwe verstrekkingnormen voor consumptief krediet, over aan kredieten gekoppelde verzekeringen en over marktontwikkelingen in het algemeen. Het bestuur acht deze contacten buitengewoon belangrijk en zal die dan ook blijven onderhouden.

MEETING MET UPC/BVK (BELGISCHE VFN)

Naar aanleiding van contacten over de markt voor consumptief krediet in België heeft een eerste kennismakingsoverleg plaatsgevonden met de Belgische Vereniging voor het Krediet. Hoewel de dossiers op detailniveau verschillen blijken in België op grote lijnen dezelfde onderwerpen te spelen als in Nederland. Geregeld wordt nu informatie uitgewisseld, wat bijdraagt aan een bredere kijk op zaken.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR VOLKSKREDIET

De VFN onderhoudt een nauwe band met de NVVK (Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet). De schuldhulpverlening en vooral ook de preventie van schulden zijn geregeld onderwerpen van bespreking. Een belangrijk aspect hierbij is de duur van het minnelijke traject in de schuldsanering. Financiers vinden de termijn van 36 maanden te kort gezien de doorgaans langere termijn waarover kredieten worden verstrekt. Binnen de NVVK is dit nu onderwerp van bespreking.

De VFN is ook vertegenwoordigd in de Raad van Advies van de NVVK. Daarin worden verschillende onderwerpen op het terrein van schuldhulpverlening besproken en kunnen deelnemers uit verschillende bij de schuldhulpverlening betrokken partijen hun visie geven. De VFN ervaart dit als een waardevolle wijze van informatieuitwisseling.

OVERHEDEN EN TOEZICHTHOUDERS

In dit verslagjaar heeft de VFN veel contact gehad met de AFM. Aanleiding hiervoor waren het eerder genoemde onderzoek 'Verantwoorde kredietverlening 2006' en de totstandkoming van de nieuwe gedragscode. De VFN heeft het overleg als zeer constructief ervaren en de uitwisseling van visies en gegevens heeft bijgedragen aan een beter begrip van de wederzijdse opvattingen.

Ook met het ministerie van Financiën is veelvuldig overleg gepleegd over ondermeer de tussentijdse aanpassing van het *Besluit Gedragstoezicht Financiële Ondernemingen* en de voornemens op het gebied van de schuldenproblematiek.

INTERNE ORGANISATIE

LEDEN

De VFN-leden zijn voornamelijk dochterondernemingen van algemene banken, verzekeringsmaatschappijen of merkgebonden autofinanciers. Op basis van het uitstaande saldo consumptief krediet vertegenwoordigen de leden ruim 80% van de financieringsmaatschappijen.

MKG Bank, Amsterdam

Toegetroeden leden in 2007

Masterfinance NV, Zaltbommel

Leden die in 2007 hebben opgezegd

Flanderijn Incasso Gerechtsdeurwaarders Betalingsbeheer, Rotterdam
Lindorff BV, Zwolle
Weggemans Incasso en Gerechtsdeurwaarders, Emmen

Toegetroeden Geassocieerden in 2007

Arachnicon, Dordrecht
Crediam, Amsterdam
Logica CMG, Amstelveen

Geassocieerden die hebben opgezegd in 2007

AAGUS Financial Services Group NV, Amsterdam
AA Interfinance BV, Amsterdam
Achmea Bank Holding NV, 's Hertogenbosch
Alcredis Finance BV, Vianen
ALFAM Holding NV, Bunnik
Arenda Holding BV, Reeuwijk
BMW Group Financial Services, Rijswijk
DaimlerChrysler Services BV, Nieuwegein
Delta Lloyd Bank
FCE Bank plc (Ford Financial Netherlands), Amsterdam
Fidis Nederland BV, Lijnden
InterBank NV, Amsterdam
KIA Financial Services, Vianen
De Lage Landen Financiering BV, Eindhoven
Landelijke Disconterings Maatschappij NV, Nijkerk
LaSer Lafayette Services Nederland BV, 's-Hertogenbosch
MKG Bank, Schiphol-Rijk
PaySquare BV, Utrecht
PSA Finance Nederland BV, Rotterdam
RBS (RD Europe) BV, Houten
RCI Financial Services BV, Woerden
Ribank NV, Nieuwegein

Leden per december 2007

Santander Consumer Finance, Wassenaar
SNS Regio Bank NV, Utrecht
Volkswagen Bank GmbH filiaal Nederland, Amersfoort
Financieringsmaatschappij "Zuid-Holland" CV, Rockanje

De ereleden
De heer dr. P.G. Vonk
De heer G.L.J. van Gorp

GEASSOCIEERDE LEDEN

Sinds 1997 kunnen ondernemingen die niet in aanmerking komen voor het lidmaatschap zich als 'geassocieerde' bij de VFN aansluiten.

*Geassocieerde leden per
december 2007*

Antera Incasso BV, Amsterdam
Aon Warranty Group, Amsterdam
CMS Derks Star Busmann, Utrecht
DaVinci Groep BV, Amsterdam
Experian Nederland BV, Den Haag
Fiditon BV, Amsterdam
Flanderijn Incasso Gerechtsdeurwaarders Betalingsbeheer, Rotterdam
Genworth Financial, Amstelveen
Groenewegen & Partners Gerechtsdeurwaarders, Utrecht
Hilco Receivables Europe BV, Woerden
Van der Hoeden Mulder Gerechtsdeurwaarders en Juristen, Amsterdam
InVesting BV, Hilversum
Jongejan Wisseborn Gerechtsdeurwaarders, Harderwijk
Kroes & Partners Gerechtsdeurwaarders BV, Meppel
Lindorff BV, Zwolle
Masterfinance NV, Zaltbommel
Van Maastricht & Partners, Den Haag
Nederlandse Deurwaarders Associatie BV, Amersfoort
Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), Den Haag
Incassade Oordijk BV Gerechtsdeurwaarders/Incassobureau, Leeuwarden
Tempelman-de Niet Gerechtsdeurwaarders, Tiel
Tijhuis & Partners GGN, Meppel
Timmermans en Verdult BV Deurwaarderskantoor, Bergen op Zoom
Vesting Finance Holding BV, Hilversum
Weggemans Incasso & Gerechtsdeurwaarders, Emmen

SECRETARIAAT

Het secretariaat van de VFN is gevestigd in het gebouw van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB). Mr Bart C. de Nie is secretaris van de VFN en wordt hierin ondersteund door Ellen Vos (secretaresse) en Jade Eeken (communicatie). Het VFN-secretariaat wordt door de NVB gefaciliteerd.

COMMUNICATIE

De VFN initieert, onderhoudt en informeert zowel interne als externe contacten. De pers, VFN-leden en geassocieerde leden, toezichthouders en het ministerie worden proactief van de voor hen relevante informatie voorzien.

BESTUUR

Tijdens de besloten bestuursvergadering op 25 januari gaf Ies Korpershoek (LaSer Lafayette Services Nederland BV) aan half 2007 het bestuur te verlaten. José Heussler (LaSer Lafayette Services Nederland BV) heeft per 5 juli zijn werkzaamheden als bestuurslid overgenomen. Op 26 april heeft ook Robert Teunissen (Arenda Holding BV) afscheid van het bestuur genomen.

Per ultimo 2007 zag het bestuur er als volgt uit:

*Van links naar rechts
Bart de Nie (secretaris), John Zwijgers,
Jan Speksnijder (voorzitter), Arlinde
Vletter (penningmeester), Peter van
den Bosch en Lex Goudswaard. Op de
foto ontbreekt José Heussler*

Drs J. Speksnijder, Voorzitter
Alfam Consumer Credit NL
P.W. van den Bosch MBA RB
Achmea Bank Holding BV
Drs A. Goudswaard
Financieringsmaatschappij "Zuid-Holland" CV
J. Heussler
LaSer Lafayette Services Nederland BV
Mw. Drs. A.E. Vletter
Interbank NV
J. Zwijgers
PSA Finance Nederland BV

ALGEMENE LEDENVERGADERING

De Algemene Ledenvergadering is in *Het Roode Koper* te Ermelo gehouden. Er is uitgebreid gediscussieerd over de nieuwe gedragscode en het initiatief van De Lage Landen om tot een keurmerk te komen.

Erelid de heer Vonk sprak zijn bewondering uit voor de hedendaagse financiers die in de complexe en overgeregelde omgeving van nu toch nog hun geld weten te verdienen. De voorzitter uitte zijn zorg over het imago van de sector. Dat slechte imago leidt uiteindelijk tot steeds meer regels die niet gebaseerd zijn op feiten maar op meningen. De vFN zal nog meer moeten uitdragen dat zij doet aan verantwoorde kredietverlening en riep op tot een goede handhaving van de bestaande regels.

10 December lastte de vFN ter goedkeuring van de nieuwe gedragscode een extra ledenvergadering in bij NH Jan Tabak te Bussum. De code werd na een uitgebreide discussie unaniem goedgekeurd. Per 1 januari 2008 is de nieuwe code van kracht, op 1 april moeten de vFN leden de nieuwe basisnorm hanteren en per 1 juli de in de gedragscode genoemde inkomensafhankelijkheid. De vFN en AFM zijn het eens geworden over de in de gedragscode genoemde basisnorm maar zijn over de hoogte van de inkomensafhankelijke norm nog niet tot elkaar gekomen.

De heren Lobstein en Van der Zee gaven een presentatie over de performance van het BK R.

WERKLUNCHES

De werklunches hebben een belangrijke informatie- en netwerkfunctie binnen de vFN. In restaurant *De Kloosterhoeve* in Harmelen werden zoals ieder jaar vier werklunches gehouden die tot doel hebben de leden en geassocieerde leden te informeren over belangrijke en actuele ontwikkelingen in de bedrijfstak.

Op de eerste werklunch gaf de heer Bart de Nie (secretaris vFN) een presentatie over de ontwikkelingen op het gebied van consumptief krediet.

De tweede vFN werklunch werd ingevuld door de heer Gertjan van den Akker, secretaris van de NEN-normcommissie 'Schuldhelpverlening'. Hij ging in op de normering van het proces schuldhelpverlening.

Tijdens de derde werklunch gaf de heer Goos Eilander (directeur Trendbox) een presentatie over de trends in het gedrag van consumenten ten aanzien van consumptief krediet.

In de vierde werklunch bracht de heer Wijnand van de Beek (AFM) een levendige discussie op gang met betrekking tot het onderwerp 'Meldingsplicht Wft'. De bepaling verplicht aanbieders bemiddelaars die stelselmatig de Wft overtreden bij de AFM te melden.

TOOGDAG

De Toogdag vond in 2007 plaats in Friesland en werd verzorgd door SNS Regio Bank (voorheen CVB Bank). De belangrijkste activiteit was de zeilwedstrijd op het IJsselmeer. Achttien directeuren van financieringsmaatschappijen namen samen met hun partners deel aan de Toogdag.

GOLFDAG

De jaarlijkse vFN golfdag werd door Jongejan Wisseborn Gerechtsdeurwaarders gehouden op de golfbaan *Het Rijk van Nunspeet*. Er was een hoge opkomst met in totaal 43 deelnemers, waarvan 16 deelnemers aan de golfclinic. Voor de derde keer is Reinoud Imhof van CMS Derks Star Busmann winnaar geworden, gevolgd door Wilfried Plath van MKG Bank en Ton de Wit van Alcredis Finance BV. Judith Pinas van Jongejan Wisseborn won de golfclinic.

Wettelijke normen voor de hele sector

Vanuit de praktijk zie ik dat dit systeem van zelfregulering niet werkt. Daarom pleit de SP voor transparante, wettelijke kredietwaardigheidsnormen die voor de gehele sector gaan gelden. Dat andere Europese landen geen of andere normen hanteren moet niet deren.

Wij kunnen juist de toon zetten door niet alleen in te zetten op de eigen verantwoordelijkheid van consumenten maar ook een goede invulling te geven aan de zorgplicht en verantwoorde kredietverstrekking. Dit is ook nodig gezien de desastreuze individuele en maatschappelijke gevolgen van problematische schulden. Bovendien hebben wij in Nederland een sterke financiële sector. Een kwalitatief goed toezicht dat vooruitloopt op de meeste andere landen in Europa hoort daarbij.

Column door
Sadet Karabulut,
lid van de Tweede
Kamer voor de SP

Natuurlijk hebben consumenten een eigen verantwoordelijkheid en moeten zij daarop gewezen worden, maar ik constateer tegelijkertijd dat de verleidingen om op de pof te kopen en betalingsachterstanden met allerlei leningen op te vullen heel groot zijn. De consequenties van de leningen zijn vaak ook onoverzichtelijk en nauwelijks te overzien voor mensen. Daarnaast maken mensen overlevingsschulden of kan men zich gedwongen zien om vanwege ontslag, echtscheiding of sterfgevallen te lenen.

Kredietverstrekkers en de overheid hebben een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid om de trend van steeds meer op de pof kopen en lenen tot aan het onverantwoorde toe te bestrijden. Wij hebben hier gelukkig geen Amerikaanse toestanden maar moeten wel de lessen trekken uit de hypotheekcrisis in Amerika. Het ontwricht gezinnen en de economie in zijn geheel en heeft ook schadelijke gevolgen voor Nederland en Europa.

Ik vind nog steeds dat je niet moet uitgeven wat je niet hebt maar wil ook wijzen op de andere kant van de medaille. Voor heel veel mensen is het bijvoorbeeld erg lastig zo niet onmogelijk om een woning te kopen zonder een lening aan te gaan. Daarnaast zijn er in een rijk land als Nederland nog steeds mensen die in armoede leven en een structureel te laag inkomen hebben om van rond te komen. Deze mensen kunnen ook lang niet altijd terecht bij de instanties die hen zouden moeten helpen.

De schuldenproblematiek is niet alleen een individuele verantwoordelijkheid maar ook een maatschappelijke. Alle betrokken partijen moeten deze verantwoordelijkheid delen.

De overheid is verantwoordelijk voor een goede en eerlijke besteding van de collectieve middelen en een adequaat sociaal zekerheidsstelsel waar mensen op terug kunnen vallen. Diezelfde overheid is er om consumenten te beschermen en hierover afspraken te maken met onder andere de financiële sector om overkreditering en uitbuitpraktijken te voorkomen. De financiële sector heeft naast bedrijfseconomische doelen ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid en moet uitvoering geven aan de zorgplicht.

Tot slot heeft de burger een eigen verantwoordelijkheid om eerst na te denken alvorens te spenderen en aangegane leningen af te betalen.

COMMISSIES EN WERKGROEPEN

Het Bestuur wordt terzijde gestaan door de volgende commissies en werkgroepen.

M.C. van Beek, ALFAM Consumer Credit NL
Mw Mr L. van Woensel, Interbank NV
B.W.P.M. van Orsouw, LaSer-Lafayette Services Nederland BV
Mr B.C. de Nie (secr.)

Commissie juridische zaken

R. Boos, DaimlerChrysler Services BV
Mw H.A.M. Griffioen, Achmea Bank NV
P. van den Heuvel, Interbank NV
A.J. Kaldenbach, ALFAM Consumer Credit NL
Mw E. Lutterman, Ribank NV
H.A. van Krimpen, ALFAM Consumer Credit NL
H. Peeters, LaSer-Lafayette Services Nederland BV

Commissie fraudepreventie en -bestrijding

D. van Heuven van Staererling, Interbank NV
G. Jongejan, Stichting Bureau Krediet Registratie
S. Kemper, ING Bank NV
Mr G. Kramer, Interadvies
Drs M.A.M. Lablans RA, Rabobank Nederland
C. Lawson, ABN AMRO Bank NV
Mr F.B.M. Olijslager, ING Bank NV
M. Schram, ING Bank NV
A.M. Wieman, Fortis Bank (Nederland) NV
W. Wiggelman, Stichting Bureau Krediet Registratie
Mr B.C. de Nie (VFN)
Mw Y.E.M. Willemsen (secr.) NVB

NVB/VFN Commissie EVA

Mw E. Bloemen, ABN AMRO Bank NV
M. van der Burgt, Rabobank Nederland
J.J.M. Geelen, Stichting Bureau Krediet Registratie
Mr R.F. Greven, SNS Reaal Groep NV
Mw H.A.M. Griffioen, Achmea Bank NV
A.J. Kaldenbach, ALFAM Consumer Credit NL
H. Kramer, Postbank NV
H.A. van Krimpen, ALFAM Consumer Credit NL
Slotboom, Stichting Bureau Krediet Registratie
P. Stokkel, Fortis Bank (Nederland) NV
P.J. Tijsma, Interbank NV
Mw Y.E.M. Willemsen (NVB)

NVB/VFN Gebruikerswerkgroep EVA

NVB/VFN Werkgroep
minnelijke en wettelijke
schuldberegeling

V.F.P. van Dortmont, ALFAM Consumer Credit NL
A. Haaksma, Achmea Retail Bank NV
M. Klompmaker, Postbank NV
J.I. Koper, DSB Bank NV
O.M. Leukfeldt, Postbank NV
Mr M.J.J. van der Meer, Friesland Bank NV
Mw M. van der Pelt, Rabobank Nederland
I. Ricci, Solveon Incasso BV
Mw N.J. Veerman, Achmea Retail Bank NV
Mr B.C de Nie, VFN

VFN/NVB Expertpool
Code Krediet aan Consu-
menten (ECKC)

B. Bos, DSB Bank NV
M. den Breeje, De Lage Landen
M. de Jong, Rabobank Nederland
Mr G. Kramer, Interadvies
R.J. Pannekoek, LaSer-Lafayette Services Nederland BV
Mw Mr L. van Woensel, Interbank NV
Mr B.C. de Nie, VFN

Werkgroep Schulden-
problematiek (WGSP)

A.H.J. Alfrink, Defam Financieringen BV
L. Bontekoe, Gemeente Tilburg
Drs P.A.A.M. Cornet, DSB Bank NV
J. Hoogteijling RA, Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg
I. Huinck, Ministerie van Financiën
Drs Ing. G. Jaarsma, Gemeentelijke Kredietbank Friesland
R. Kaljee, EnergieNed
J. de Kock, Gemeente Tilburg
Drs J. Lobstein, Stichting Bureau Krediet Registratie
Mr dr L. Möhlenberg, Nederlandse Thuiswinkel Organisatie
D. Olfers, Gemeente Tilburg
W. Reedijk, Aedes Woningcorporaties
H.L.J. Wetzels, Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
K. Wilting, DSB Bank NV
Mr B.C. de Nie, VFN

VERTEGENWOORDIGINGEN

In het verslagjaar was de VFN vertegenwoordigd in de volgende instanties/organisaties:

Bestuur Bureau Krediet
Registratie

G.L.J. van Gorp, tevens Dagelijks Bestuur (consumptief)
Drs A. Goudswaard (productief)
I.S. Korpershoek (creditcardorganisaties)

Technische Commissie

L. de Jong

Raad van Advies NVVK

Dhr P.W. van den Bosch

Commissie Consumenten-
krediet NVB

Mw drs A.E. Vletter

NEN Normcommissie
Schuldhulpverlening

Mr B.C. de Nie

Adviserend Panel AFM

Drs J. Speksnijder

Eurofnas

BOARD drs J. Speksnijder (plv. Mr B.C. de Nie)
GENERAL ASSEMBLY drs J. Speksnijder, Mr B.C. de Nie
LEGAL COMMITTEE Mr B.C. de Nie
PUBLIC AFFAIRS COMMITTEE Mr B.C. de Nie

CONSUMENTENKREDIET IN CIJFERS

CONSUMPTIEF KREDIET

Het CBS maakt in haar rapportage over verstrekte kredieten onderscheid tussen consumptief krediet en roodstanden. Onder consumptief krediet wordt verstaan: aflopend krediet, doorlopend krediet, spaar/leenkrediet en creditcardkrediet. Onder roodstand worden alle debetstanden in rekening courant per ultimo van de maand verstaan.

In 2007 werd 10,4 miljard aan nieuw consumptief krediet verstrekt, dat is vrijwel evenveel als in 2006. Het uitstaande saldo daalde met bijna twee procent tot 17,1 miljard. Aan rente en kosten werd 1,6 miljard in rekening gebracht. Dit is zes procent meer ten opzichte van 2006. In totaal werd voor 12,4 miljard euro afgelost, dit is bijna drie procent meer dan in 2006.

De totale consumptieve schuld steeg iets door de toename van roodstanden op betaalrekeningen. Het openstaande bedrag op 31 december was acht procent hoger dan een jaar eerder. Veel Nederlanders maken gebruik van de kredietfaciliteit op de betaalrekening. Daarnaast zijn er banken die hypothecaire kredieten verstrekken via de betaalrekening. Hierbij wordt de overwaarde van een huis gebruikt als onderpand voor een lening om consumptieve uitgaven te financieren. De rente op deze leningen ligt vanwege het onderpand lager dan bij andere kredieten die gekoppeld zijn aan de betaalrekening.

		*2007	2006	2005
Uitstaand en verstrekt krediet (in miljoenen euro)	Uitstaand consumptief krediet per 1-1	17.429	17.594	18.101
	Verstrekt (netto)	10.439	10.335	10.100
	Kredietvergoeding	1.636	1.543	1.550
	Afgelost	12.406	12.058	12.158
	Uitstaand per 31-12	17.098	17.429	17.594

* voorlopige cijfers

		*2007	2006	2005
Roodstanden (in miljoenen euro)	Uitstaand saldo per 31-12	8.786	7.853	7.489
	Aantal rekeningen x 1000	2.840	2.822	2.932

* voorlopige cijfers

		2007	
Uitstaand saldo per ultimo 2007 (in miljoenen euro)	Aflopend krediet	2.318	(+4,8%)
	Doorlopend krediet (incl. spaarleenkrediet)	13.428	(-3,1%)
	Creditcardkrediet	1.352	(-0,8%)
	Roodstanden	8.786	(+11,9%)

MARKTAANDELEN FINANCIERINGSMAATSCHAPPIJEN

Het marktaandeel van de financieringsmaatschappijen voor verstrekt krediet steeg in 2007 van 29,5% naar 32,1%. Het marktaandeel met betrekking tot het uitstaande saldo krediet bij financieringsmaatschappijen liep weer op van 44,2% naar 45,9%. Er was een dalende lijn zichtbaar in het marktaandeel vanaf 2001 (49,0%) tot 2005 (43,4%).

Het aandeel roodstanden groeit fors. Ultimo 2007 besloeg het aandeel 51,4% ten opzichte van het totaal verstrekte krediet aan consumenten tegenover 45,1% ultimo 2006.

MARKTAANDEEL VFN

Het marktaandeel van de leden van de VFN in de CBS-categorie 'financieringsmaatschappijen' op basis van netto verstrekt krediet in procenten:

	2007	2006	2005
Kredieten met een vaste looptijd	86,4	86,1	89,3
Doorlopend krediet	92,7	89,8	94,1
Spaarleenkrediet*		23,5	
Totaal	91,4	88,9	90,2

*miv 2006 wordt het spaar/leen krediet gerekend tot het doorlopend krediet.

	2007	2006	2005
En van het uitstaande saldo:			
Kredieten met een vaste looptijd	89,6	87,9	91,9
Doorlopend krediet	84,9	73,5	91,9
Spaarleenkrediet*		34,3	
Totaal	85,9	76,1	85,4

*miv 2006 wordt het spaar/leen krediet gerekend tot het doorlopend krediet.

INHOUDSOPGAVE	3	VOORWOORD
	4	ONTWIKKELINGEN IN NEDERLAND
		Nieuwe wet- en regelgeving
		Kabinetsbrief over de schuldenproblematiek
	5	Normering van schuldhulpverlening
		AFM rapport verantwoorde kredietlening 2006
		Nieuwe vfn-Gedragscode
		Landelijk informatiesysteem schuldenregistratie
	6	<i>Consument kan zelf verantwoorde keuze maken – interview met Frans Weekers</i>
	8	Fraudepreventie
	9	ONTWIKKELINGEN IN EUROPA
		Consumer credit directive
		Groenboek over financiële diensten voor consumenten
		Witboek hypotheek
	10	Conferentie Eurofinas
	11	EUROPESE CIJFERS
	12	<i>Investeren in opleiding financiële consument – interview met Elly Blanksma</i>
	14	EXTERNE CONTACTEN
		Stichting Bureau Krediet Registratie (BK R)
		Cijfers Centraal Krediet Informatiesysteem
		Nederlandse Vereniging van Banken (NV B)
	15	Eurofinas
	16	NVF
		Meeting met UPC/BVK
		Nederlandse Vereniging Voor Volkskrediet (NVVK)
		Overheden en toezichthouders
	17	INTERNE ORGANISATIE
		Leden
	18	Geassocieerde leden
		Secretariaat
	19	Communicatie
		Bestuur
	20	Algemene Ledenvergadering
		Werklunches
	21	Toogdag
		Golfdag
	22	<i>Wettelijke normen voor de hele sector – column door Sadet Karabulut</i>
	23	Commissies en werkgroepen
	25	Vertegenwoordigingen
	26	CONSUMENTENKREDIET IN CIJFERS
		Consumptief krediet
	27	Marktaandeel financieringsmaatschappijen
		Marktaandeel vfn

COLOFON

TEKST Bart de Nie, Jade Eeken, Ellen Vos, Raymond Peil
 FOTOGRAFIE Hollandse Hoogte (omslag); vfn, European Community
 ONTWERP Fedde Schouten
 PRODUCTIE Yardmen BV, Amsterdam